

STJERTTALJA, f. 1. (skepp.) Talja med stjert-block.

STJUF, i sammansättningar, se *Styf*.

STJÅLA, v. a. 3. Impl. *Stal*; pl. *Stulo*. Sup. *Stulit*. Part. pass. *Stulen*. 1) Utan användande af hot eller våld, hemligen eller uppenbarligen, olofligt frångå en något. Jfr. *Snatteri*. *S. något af ell. från en*. *S. ur fickor*. (Fig.) *S. konsten af någon*, obemärkt lära sig ens konst. *S. något ur en bok*, ur en bok hämta något, det man ger ut för sitt eget. *S. ett hjerta*, vinna ens kärlek. *S. bort, undan*, se *Bortstjåla*, *S. ihöp*, se *Hopstjåla*. — *Syn*. *Snatta*, *Tillgripa*, *Kapa*, *Knipa*, *Nypa*. Se f. ö. *Bortstjåla*. — 2) (fam.) Obemärkt göra något, smyga. *S. främ, i'n, út*. *S. in förbudna varor*. — *S. sig*, v. r. *Smyga sig*. *S. sig i'n, främ, út, &c.* *S. sig in, ut ur huset*. *S. sig på en*. [Stjela.]

STJÅLARE, m. 3. *En Hälare*.

STO, n. 4. (ford. *Stod*; A. S. *Stood*; t. *Stute*) Hona af hästsläktet.

STOBIN, se *Stubin*.

STOCK, m. 2. 1) Den nedre, tjockare, afhuggna delen af en trädstam. *Framsöra s-ar till sågen*. (Fam.) *Lat som en s.*, i hög grad lat. *Tala till s-ar och stenar*, till känslolösa människor. — 2) Block, hvarpå något formas, t. ex. *Perukstock*. — 3) Se *Böss-stock*, *Gevärs-stock*. — 4) Straffredskap, bestående i en trämaskin med hål nedtill, hvaruti förbrytarens ben fastsätts, under det han vid kyrkan utställes för allt folket. *Sitta i s-en*, undergå detta slags straff. — 5) Patron på en svarfstol. — 6) (jäg.) Ett slags timradt giller för djur. — 7) (boktr.) Träskifva med deri utskuren teckning. Jfr. *Finalstock*. — 8) Se *Bistock*. — 9) Kaffe eller rulle på en mangel. *Lägga om s-en*. — 10) Tjock och stadig stjelk. Deraf *Kålstock*. — 11) Samling af något, såsom *Folkstock*, *Penningstock*. — 12) (finans.) Summan af i omlopp varande statsobligationer. Ordet är för denna bem. lånadt ifrån engelskan.

STOCKA, v. a. 1. I. 1) Förse med stock. *S. en bössa*. — 2) Sätta på stock eller formblock. *S. om, upp*, se *Omstocka*, *Uppstocka*. — 3) Införa bin i stock. — *Stockande*, n. 4. **STOCKA**, v. a. 1. II. 1) Göra en vätska tjock, så att den stannar i sitt lopp. *S. blodet, vätskorna*. — 2) (fig.) Hämma, göra afbrott uti. *Kriget har s-t handeln*. — *S. sig*, v. r. 1) (om vätskor) Tjockna, upphöra att rinna, samla sig på ett ställe. *Bloden, vätskorna ha s-t sig*. — 2) (fig.) Skocka sig. *Folket s-de sig vid ingången*.

STOCKKANDE, adv. (fam.) *S. lat*, utomordentligt lat.

STOCKBLIND, -DUM, -DÖF, stå'ck bli'ndd, &c., a. 2. (fam.) Alldeles blind, dum, döf.

STOCKELD, m. 2. Eld, upptänd af trädstammar, stubbar o. d.

STOCKFIOL, --öl, m. 3. Ett slags helt liten fiol.

STOCKFISK, m. 2. Torkad Stortorsk. Jfr. detta ord.

STOCKHUS, n. 3. 1) Fäste, bygd af trä. — 2) (gam.) Fängelse.

STOCKLACK, n. sing. En sort i handeln förekommande Gummilacca.

STOCKLAT, stå'ck lát, a. utan neutr. sing. indef. (fam.) I högsta grad lat.

STOCKLAVETT, --vätt, m. 3. Ett slags fältlavett.

STOCKMAKARE, m. 3. En, som tillverkar gevärstockar.

STOCKMÅSTARE, m. 3. 1) (gam.) Fångvaktare. — 2) En, som hesörjer eldningen vid en glashytta.

STOCKMÖRK, stå'ck mö'r'rk, a. 2. (fam.) Alldeles mörk.

STOCKNING, f. 2. 1) (af *Stocka*, I.) Handlingen, då man stockar (t. ex. *en bössa, en hatt, bin*). — 2) (af *Stocka*, II.) a) Vätskors tjocknande och stannande på ett ställe (isynn. i levande kroppar). — b) (fig.) Afstannande, stillestånd.

STOCKPROF, n. 3. Stycke af slaget mynt, hvilket förvaras till undersökning af dess skrot och korn.

STOCKROS, f. 1. Bekant trädgårdsväxt med stora prydliga blommor, vexlande i alla färgskiftningar. *Alcea rosea*.

STOCKSLAGG, m. sing. Hammarslagg, som utpressas ur smältan under utsmidningen.

STOCKSNUFVA, f. 1. Stockad snufva.

STOCKSTRAFF, n. 3. Besträffning, som består deruti, att förbrytaren fängslas med ena benet i stocken (se *Stock*, 4) och sålunda en söndag utställes för det vid kyrkan församlade folket.

STOCKSÅG, s. f. 2. Ett slags såg med bred klinga och skaft i begge ändar.

STOCKVERK, n. 3. (bergv.) Malmåder af stort omfång.

STOCKVIRKE, n. 4. 1) Virke till gevärstockar. — 2) Groft virke, såsom bjelkar m. m.

STOCKÄMNE, n. 4. Trä att göra en gevärstock af.

STOD, m. 3. I. (af *Stå*) 1) Se *Bildstod*, *Ärestod*. — 2) Pelare, kolonn. — 3) Se *Molnstod*, *Eldstod*.

STOD, m. 3. II. (af isl. *Stoda*, hjälpa) Hjelp. Gammalt ord. Deraf *Likstod*, nu *Likstol*.

STOFF, n. sing. (tyskt ord) 1) Tyg. — 2) Ämne, föremål.

STOFFEL, stå'f'l, m. 2. pl. *stofflar*. (af tyska ordet *Stoppler*, axplockare; fam.) Struntkarl. — Förvränges ofta till *Stöfvel*.

STOFFELHUND, stå'f'l-hünnd, m. 2. En hundras.

STOFFERA, v. a. 1. (t. *staffiren*) Upputsa, pryda. *S. om*. *S. út*, se *Utstoffera*. — *Stofferring*, f. 2.

STOFFERARE, m. 3. (t. *Staffirer*) En, som stofferar. — Deraf *Haltstofferare*.

STOFFERBLOMMA, ståff'erblómma, f. 1. Örten *Borago officinalis*, med vackra blå blommor.

STOFT, n. sing. 1) Till det finaste söndersmulad materia; samling af helt små partiklar, uppkommen genom upphörandet af delarnes sammanhang i en kropp. — 2) Fint söndersmulad jord; äfv. (i allm.) jord. — 3) (fig.) Förgängligheten; jordlifvet; det förgängliga af något. *S-ets barn*, menniskorna. *De dödas s.*, deras kroppsliga lemningar. — 4) Se *Stoftkorn*.

STOFTA, v. a. 1. Afskilja stoft och dam ifrån något. *S. krut*.

STOFTER, stå'ft'r, m. 3. pl. (t. *Stoffe*, fr. *Étoffes*) Glatta, ovalkade ylletyger. — *Ss. Stoftsfabrik*.

STOFTKORN, n. 3. ell. -PARTIKEL, m. 2. Korn, partikel af stoft.

STOFTSTAPETER, stå'ftstapét'r, m. 3. pl. Tapeter med figurer af flockull.

STOFÄL, n. 3. Föl af honkön.

STOGÅNG, m. 2. (gam.) Ett stos betäckning af hingst. — *Syn*. *Beskåning*.